

Ústavní stížnost skupiny senátorů „proti úhradové vyhlášce“

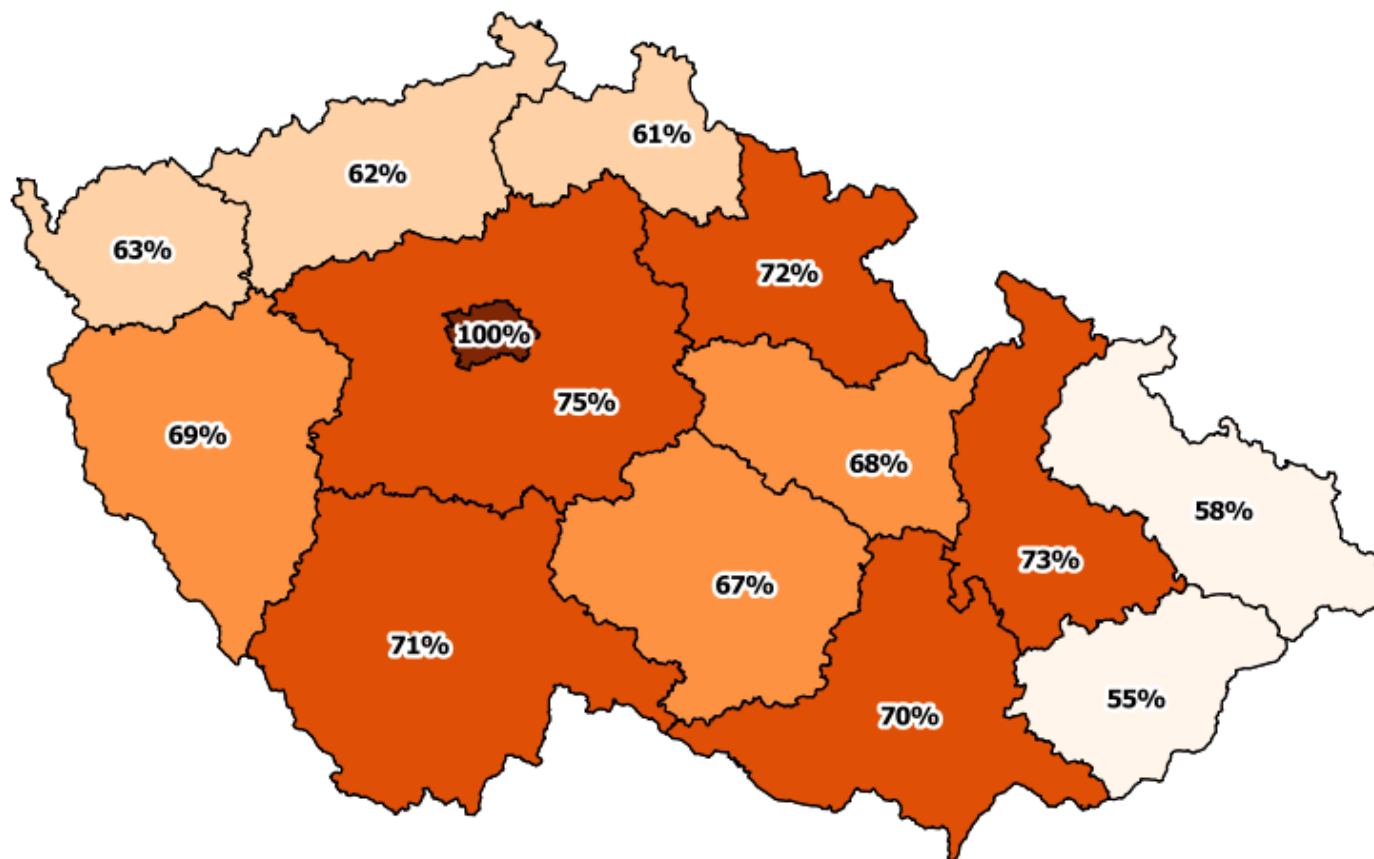
JUDr. Ondřej Dostál, Ph.D., LL.M.

Jak ústavní stížnost vznikla

- Zrod iniciativy: Zlínský kraj
- Co je v se zdravotnictvím špatně?
 - Hůře financované nemocnice, nutnost dotovat i v konjunktře
 - Dlouhé čekací doby na operace
 - Špatná dostupnost moderní péče, pro léky nutno dojíždět
 - Slabší smluvní síť praktiků a specialistů, s horšími úhradami
 - ...a mnoho dalšího
- Příčiny
 - Absence koncepce – pokřivené procesy – pokřivený výsledek
 - 300 mld. ročně rozdělováno dle „provizoria“ z 1998
 - „Nutno řezat hluboko“ – 20+let úhradové politiky

Dostupnost biologických léčiv 2015

Dostupnost centrové léčby v ČR 2015 v procentech
(Praha = 100%)

Limity úhrady v domácí péči

(PURO v domácí péči, VZP 2014-16)

Kraj poskytovatele	2014	2015	2016
01 - Hlavní město Praha	20 378,3	20 914,3	20 627,4
02 - Středočeský kraj	9 874,4	10 379,8	10 575,6
03 - Jihočeský kraj	7 756,6	8 001,4	8 336,4
04 - Plzeňský kraj	11 384,2	11 476,6	11 870,7
05 - Karlovarský kraj	12 200,3	12 951,3	12 410,2
06 - Ústecký kraj	9 816,4	10 424,9	10 689,0
07 - Liberecký kraj	9 415,8	9 945,3	10 111,2
08 - Královéhradecký kraj	7 722,0	7 838,1	7 754,0
09 - Pardubický kraj	8 815,6	9 067,5	10 043,9
10 - Vysočina	9 821,9	9 822,7	11 507,6
11 - Jihomoravský kraj	7 943,4	7 895,0	8 153,6
12 - Olomoucký kraj	8 718,4	8 216,0	8 445,4
13 - Moravskoslezský kraj	6 387,1	6 586,0	6 285,0
14 - Zlínský kraj	5 675,8	5 708,7	4 186,5

Pozn.: bez zahrnutí dopravních výkonů

„Zachovat nebo bořit?“

- Systém zdravotnictví – základní aktéři a vztahy
 - Lékař - pacient: Vztah důvěry bez finančních konfliktů zájmů
 - Pojištěnec/poplatník - nemocný: Efektivita využití peněz, míra solidarity
- Ústavní stížnost - PROTI
 - Etablování poskytovatelé chránění před konkurencí
- Ústavní stížnost - PRO
 - Chudý pacient s potřebou jistoty, bohatý pacient se zájmem o jasná pravidla bezplatného a příplatkového
 - Drobní poskytovatelé i další aktéři se zájmem o férovou tržní soutěž
 - Daňoví poplatníci se zájmem „nakoupit“ co největší zdravotní efekt

Přehled podání k ÚS

- Návrh na zrušení části zákona a podzákoných p.p.
 - 48 senátorů napříč spektrem, za něž jedná sen. Ivo Valenta
 - Autor O. Dostál, litigátor V.Bíba
 - Podpořeno zastupitelstvem Zlínského kraje
 - Pl.ÚS 49/18, zpravodaj soudce doc. Šimíček
- Obsah: Nejen úhradová vyhláška a nejen úhrady nemocnic
 - **Vytváření smluvní sítě** a výběrová řízení
 - Centra specializované péče a přístrojová komise
 - Léková centra, podmínky úhrady, symbol „S“ a „megavyhláška“
 - Rámcové smlouvy, veřejný zájem, číselníky a metodiky
 - **Seznam výkonů a komise pro SZV**
 - Úhradová vyhláška a dohodovací řízení
 - Úhradový dodatek

Tvorba smluvní sítě

- Účastníci výběrového řízení
 - Role Kraje, komory (i vůči nečlenům) a pojišťovny
 - Role „odborníka“, status ČLS JEP, otázka „odbornosti“ a „pochybnosti o nepodjatosti“
- Kritéria výběrového řízení
 - Vágní „etický přístup k pacientům“, „dobrá pověst“ atd.
 - Absence cenového aspektu
- Význam pořadí výběrového řízení
- Pravomoc zdravotní pojišťovny (ne)uzavřít smlouvu i s doporučeným poskytovatelem („zajištěna péče“)
- Zásah do práva na podnikání – nemožnost soutěžit o zakázku cenou či kvalitou

Rámcové smlouvy

- Napadení institutů § 17 ZVZP i vyhlášky 618/2006 Sb.
- Dohodovací řízení
 - Jednací řád – absence zákonné úpravy
 - Definice segmentů a volba segmentových zástupců
 - Otázka zastoupení poskytovatele segmentovým zástupcem – povinnost se sdružovat?
 - „Fasci e corporazione“ zdravotnického průmyslu
- Veřejný zájem
 - „Weasel word“ – protiústavní vágnost
 - „Zajištění kvality a dostupnosti“, „fungování zdravotnictví“, „stabilita v rámci finančních možností“ umožňují zdůvodnit cokoliv
 - Výčet aplikací dále ve zdravotnickém právu

Seznam výkonů

- Napadení procesu dle ZVZP i SZV samého
- Proces vydávání SZV
 - Původně dohodovací řízení, následně libovůle MZ
 - Nyní komise se zastoupením soukromých osob
 - Bez možnosti přezkumu, nejasný vliv na rozhodování MZ
 - Stejná situace jako u „lékové kategorizační komise“
- Problém ceny
 - Počet bodů kalkulován z korunových částek
 - Ale cena bodu následně stanovena rozdílně
 - Dualita cenový předpis vs. úhradová vyhláška
 - „Cenová regulace“ vs. dohoda regulovaných subjektů?
- Problém závaznosti SZV
 - Neexistující výkony
 - Omezení a podmínky – frekvencí, místem...
 - Otázka závaznosti obecné části

Úhradová vyhláška

- Napadení především procesu dle ZVZP, nejen vyhlášky
- Proces vydávání ÚV
 - Dohodovací řízení a segmenty – stejně jako u Rámcových smluv
 - Otázka „všichni se dohodli“ vs. zastoupení poskytovatelů
 - Tím spíše otázka zastoupení sekundárně dotčených pojištěnců
 - Dotčení výrobců a distributorů (dohoda na marži, dohoda na Spinraze)
- Otázka ministerské libovůle z hlediska veřejného zájmu
- Obsah vyhlášky
 - Princip historické reference
 - Princip objemové limitace (srv. četné spory o „nadprodukcí“ u obecných soudů)
 - Specifika dle segmentů, NB „centrová část“ a nehrazený LP SPINRAZA
 - Celý systém DRG jen dle vyhlášek, dtto kapitace

Nástroje přezkumu

- Test rozumnosti, test proporcionality
- Protiústavní vágnost
- Spravedlivý proces
- Test výhrady zákona
- K diskusi: Co bude následovat v případě úspěchu?